

1. Carolus vites nobilissimas sub castro Carlstein, quod eodem tempore aedificare inceperat, plantari iussit.
2. Si autem LXX marcas praedictas non persolverimus, extunc Petrus eam hereditatem possidebit.
3. Decanus poterit baccalarios, si negligentes fuerint, monere, et si post monitionem ea, quae debent facere, neglexerint, tenebitur eos denuntiare facultati, quae poenas eis infliget.
4. Studium generale Pragae fundatum est anno millesimo trecentesimo quadragesimo octavo, septimo Idus Aprilis, regni nostri anno secundo.
5. Et statim, ut iusum erat consilio ducis et abbatissae, sancti Viti ecclesia decreta est futuro episcopo, ecclesia vero sancti Georgii martyris data est abbatissae, ducis sorori, Mariae.
6. Nos praedicti cives, qui sub iuramento eramus electi, domum Iacobi Cubconis pro domo consilii de residua parte collectae emimus.
7. A Thaboritis castrum Rabie firmissimum expugnatum est, in quo multa bona in clenodiis auri, argenti, et lapidum pretiosorum in vestibus pretiosis propter securitatem erant deposita.

abbatissa, ae, f. – abatyše
 clenodium, ii, n. – klenot, skvost
 collecta, ae, f – sebrané peníze, daň, berně
 consilium, ii, n. – rada, úmysl, shromáždění
 decerno, ere, crevi, cretum – rozhodnout, usnášet se, určit
 depono, ere, posui, positum – odložit, uložit
 emo, ere, emi, emptum – koupit
 extunc – od té doby, tehdy
 facultas, atis, f. – možnost, schopnost; fakulta na univerzitě
 fundo, are, avi, atum – založit
 futurus, a, um – budoucí
 hereditas, atis, f. – dědictví, dědina
 infligo, ere, ixi, ictum poenam – zasadit, způsobit, uložit trest
 iubeo, ēre, iussi, iussum (+ak.) – rozkazovat (někomu)
 marca, ae, f. – hřívna
 persolvo, ere, solvi, solutum – zaplatit
 planto, are, avi, atum – pěstovat
 praedictus, a, um – výše řečený
 securitas, atis, f. – bezpečí, bezpečnost
 residuus, a, um – zbylý
 teneor, ērī – muset, být povinen, dlužit
 vitis, is, f. – vinná réva

1. *Desines timere, si sperare desieris.* (Sen.) 2. *Qui Agesilai virtutem noverant, non poterant admirari satis.* (Nep.) 3. *Hannibal Saguntinos abortus est, quibuscum Romani societatem et amicitiam iunxerant.* (Liv.) 4. *Ea quidem, quae dixi de Caesare deque eius exercitu, iam diu nota sunt nobis.* (Cic.) 5. *Dederunt victis terga victores et, quos provexerat, fortuna destituit.* (Sen.) 6. *Si creditoribus solverit, nihil illi supererit.* (Sen.) 7. *Qui prior strinxerit ferrum, eius victoria erit.* (Liv.) 8. *Thebis in templo Herculis arma, quae fixa in parietibus fuerant (= erant), ea sunt humi inventa.* (Cic.) 9. *M. Tullius Cicero Terentiae suae s.d. - S.V.B.E.E.V. - Constitueramus, ut tibi antea scripseram, obviam Ciceronem Caesari mittere; sed mutavimus consilium, quia de illius adventu nihil audiebamus.* (Cic.) 10. *Verum haec et dicentur alio loco et dicta sunt; nunc proficiscemur ad reliqua, si ante fuerimus (=erimus) a vobis, iudices, deprecati.* (Cic.)

admīror, ārī, ātus sum	obdivovat, divit se (+ak.)	mūtō, āre, āvī, ātum	měnit
adorior, īrī, ortus sum	udeřit, útočit	nōscō, ere, īvī, nōtum	poznávat
Anteā	dříve, předtím	obviam	vstříč, naproti
cōstituō, ere, uī, ūtum	určit, rozhodnout (se)	pariēs, etis, m.	stěna, zed'
crēditor, ūris, m.	věřitel	prōvehō, ere, vēxī, vectum	podporovat
dēprecor, ārī, ātus sum	prosit, přimlouvat se	quidem	zajisté, sice
(- dēprecātus	prosiv i prošený)	satis	dost
dēsinō, ere, siī, situm	přestat	societās, ātis, f.	spolek, spojenectví
dēstituō, ere, uī, situm	přestat	solvō, ere, vī, ūtum	uvolnit, zaplatit
Ferrum, ī, n.	železo, meč	spērō, āre, āvī, ātum	doufat
figō, ere, fixī, fixum	upevňovat, přibíjet	stringō, ere, nxī, ctum	tasit
iungō, ere, nxī, nctum	spojit	templum, ī, n.	chrám, svatyně
- amicitiam iungere	vstoupit v přátelství	terga dāre	dát se na útek
locus, ī, m.	místo	vērum	avšak

Přeložte:

1. Nebudete-li poslouchat zákony, budete potrestáni.
2. Až válka skončí (= bude skončena), budou uděleny všem, kteří statečně bojovali, velké odměny.
3. Nero, hodlaje přednášet básně, požádal o klid.
4. Protože se nepřítel přiblížil, vojáci na ústupu (= ustupujíce) zapálili město.
5. Římané vyslechli (*oboedio, ire, ivi, itum*) Catona, který řekl: "Naše město bude stále v nebezpečí, nebude-li Kartágo zničeno".
6. Napíší nám, jakmile ho uvidí.
7. Vysvětlí to, o čem bude psát.

Spojte dané věty do souvětí pomocí spojek *si*, *quod*, *ut* (jakmile) a upravte vhodně časy:

1. *Aliquid novi audimus. Scribimus vobis.*
2. *Rerum causas cognoscis. Felix es.*
3. *Caesar in Gallia vincit. Dominus Galliae est.*
4. *Amicos iuvatis. Amici vobis adsunt.*